

Dokumenttyp:	Arbetsinstruktion
Dokumentnamn:	Provtagningsförberedelser

Biobankssamtycke skall inhämtas för alla serum- och blodprov till mikrobiologen.

Märkning av provtagningskärl samt remiss skall ske **före** provtagning.

Fyll i remissen, elektroniskt i första hand (gäller inte blodcentralen), i andra hand pappersremiss, använd (Arkivbeständig)bläckpenna, med följande:

- Patientens hela personnummer (tio siffror). Om tio siffror saknas, ange reservpersonnummer.
- Patientens efternamn och förnamn.
- Nyfödda: Födelsedatum, efternamn, kön och ev. flerbörd.
- Identitet okänd: Dagens datum och reservnummer, Okänd och kön. Svarsmottagare; v.b. debiteringsadress, om annan än svarsmottagaren.
- Remitterande läkare (gäller inte blodcentralen). Vid behov telefonnummer och sökarnummer.
- Provtagningsdatum och klockslag.
- Provmaterial (ex. sårsekret, urin, blod, likvor, sputum, m.m.) Insänt antal burkar.
- Provlokalisering: mycket viktig uppgift vid bakteriologisk diagnostik då det påverkar både hur provet ska odlas ut (på vilka substrat, odlingstid, vilka miljöer, tex om anaerob miljö är relevant för provtypen) och bedömning om ett fynd är patogent eller normalt.
- Kliniska upplysningar/frågeställning är mycket viktiga vid mikrobiologisk diagnostik: symtom, diagnos, ev. immunsuppression, djurbett, om främmande material finns i såret, (misstanke biofilmsinfektion?), insjukningsdag mm.
- Transfusions- och/eller operationsdag och tid om prov tas inför eventuell blodtransfusion.
- Antal graviditeter och datum för beräknad partus om prov, till blodcentralen, tas på gravid kvinna.
- Vald analys/analyser.
- Ev. prioritering t.ex. akutsvar eller telefonsvar.

Provtagningsmateriel

Uppgiften finner ni under respektive analys i labhandboken.

Märkning av provtagningskärl

Märkning sker på provtagningskärl, ej på lock. Akutmärk kärlet/en om det är aktuellt.

Använd etiketter elektroniskt från etikettskrivare eller de som finns på remissens baksida.

Märkning av pappersremiss och provrör till blodcentralen, bör ske med VAS-etikett innehållande personnummer i streckkod och namn. Ange provtagningsdatum och analys på provrörets etikett.

Fäst etiketten längs med röret och helt rakt för att våra instrument skall kunna avläsa den.

När prov tas från olika provlokaliseringer ska varje provs lokalisering anges på provkärl och remiss.

Alla färdiga utstryk märks med blyertspenna på objektglasets matrand.

Identitetskontroll

Identitetskontroll utförs mot legitimationshandling eller genom att patienten själv uppger personnummer och namn.

Uppgifterna kontrolleras mot de som finns på remiss och provkärl.

Dokumenttyp:	Arbetsinstruktion
Dokumentnamn:	Provtagningsförberedelser

Om patienten själv inte kan uppge sin identitet, kontrollera mot identitetsband eller med anhörig i förekommande fall.

Vid provtagning för transfusionsmedicinsk undersökning t.ex. blodgruppering och BAS-/MG-test, gäller Socialstyrelsens föreskrifter för blodtransfusion SOSFS 2009:29.

Avidentifierade (kodade) prover

Patienten har rätt att begära anonymitet, men det medför också förväxlingsrisker och praktiska problem i hanteringen, varför kodning endast bör användas på patientens begäran. Endast prover för HIV får kodas. Kodade prover måste skickas på separat remiss.

Elektronisk remiss: Använd VAS-reservnummer.

Pappersremiss: Den vanligaste kodningen med två första + fyra sista siffrorna i personnumret medför en förväxlingsrisk, då ett trettital personer i landet har samma kombination. Ange därför åtminstone även patientens initialer.

Blodsmitta

Vid känd eller misstänkt blodsmitta ska provtagningskärlet alltid förpackas i transporthylsa. Provkärl och remiss ska märkas med etiketten BLODSMITTA.